

Să ne amintim din clasa a II-a pagina 3**Paginiile 7 - 17**

Formarea capacității de lectură
 Textul. Titlul. Autorul
 Cartea. Elementele componente ale unei cărți
 Comunicarea orală și scrisă
 Alcătuirea de propoziții
 Textul literar narrativ
 Scrierea corectă a cuvintelor „i-a”/ „ia”
 Așezarea textului în pagină
 Povestirea orală după imagini

Paginiile 27 - 31

Sunetul și litera
 Vocale și consoane
 Cuvântul. Silaba
 Despărțirea în silabe
 Propoziția
 Scrierea corectă a cuvintelor „l-a”/ „la”
 Intonarea propozițiilor
 Semnele de punctuație
 Formarea capacității de lectură

Paginiile 41 - 47

Fragmentul descriptiv
 Scrierea corectă a cuvintelor „neam”/ „ne-am”
 Solicitarea și oferirea de informații
 Cuvinte cu sens asemănător
 Substantivul
 Formarea capacității de lectură
 Alcătuirea de propoziții
 Prezentarea unei persoane
 Planul de idei

Paginiile 59 - 69

Poezia. Așezarea în pagină
 Povestirea scrisă după un șir de întrebări
 Părțile unui text creativ (componerea)
 Alcătuirea unui text creativ după
 un șir de ilustrații/ benzi desenate

Paginiile 19 - 25

Formularea de întrebări și răspunsuri
 Înțelegerea textului citit
 Delimitarea textului în fragmente
 Planul simplu de idei
 Povestirea orală după planul simplu de idei
 Scrierea corectă a cuvintelor „i-au”/ „au”
 Harta textului
 Formarea capacității de lectură
 Alcătuirea de propoziții

Paginiile 33 - 39

Cuvântul - parte de vorbire
 Substantivul
 Felul substantivelor
 Numărul substantivului
 Genul substantivului
 Formarea capacității de lectură
 Alcătuirea de propoziții
 Textul. Titlul. Autorul
 Poezia

Paginiile 49 - 57

Extragerea unor informații de detaliu
 dintr-un text, transmise prin ilustrații
 Adjectivul
 Acordul adjectivului cu substantivul
 Poziția adjectivului față de substantiv
 Benzile desenate - povestirea
 Cuvinte cu sens opus
 Formarea capacității de lectură
 Alcătuirea de propoziții
 Dialogul

Scrierea corectă a cuvintelor „nea”/ „ne-a”
 Cuvinte cu aceeași formă și sens diferit
 Sensurile neobișnuite ale cuvintelor
 Textul funcțional: cartea poștală, e-mailul
 Textul de informare: afișul, fluturașul

Paginiile 71 - 81

Descrierea unui personaj
Comunicarea nonverbală
Comunicarea prin imagini
SCRIEREA corectă a cuvintelor „prin-tr-o” / „prin-tr-un”
Descrierea unui obiect
Pronumele
Pronumele personal și pronumele personal de polițe
Formarea capacității de lectură
Idei principale

Paginiile 83 - 89

Înțelegerea mesajului unui text liric
Înțelegerea mesajului unui text literar narativ
Semne de punctuație
Formarea unei păreri despre personajele povestirii
Exprimarea acordului sau dezacordului
Formarea capacității de lectură
Alcătuirea de propoziții
Dialogul
Idei principale

Paginiile 91 - 103

Compunerea după un plan de idei
Felicitarea
Organizatorii grafici
SCRIEREA corectă a cuvintelor „nai” / „n-ai”
Verbul, Numărul verbului
Pronunțarea și scrierea corectă a verbelor
SCRIEREA corectă a cuvintelor „săi” / „s-ăi”
Formarea capacității de lectură
Alcătuirea de propoziții

Paginiile 105 - 109

Extragerea unor informații de detaliu din textul literar
Povestirea scrisă a unui text de mică intindere după un plan de idei
Fișă de lectură
SCRIEREA corectă a cuvintelor „mai” / „m-ai”
Sfaturi pentru micii scriitori
Invitația
Formarea capacității de lectură
Alcătuirea de propoziții
Componerea

Paginiile 111 - 115

Adaptarea vorbirii la diferite situații de comunicare
SCRIEREA corectă a cuvintelor care conțin grupurile „ia”, „ie”, „ea”, „ua”, „uă”, „oa”
Textul creativ narativ
Dialog după imagini
SCRIEREA corectă a cuvintelor care conțin vocale duble
SCRIEREA corectă a cuvintelor care conțin consoane duble
Formarea capacității de lectură
Planul de idei
Povestirea

Paginiile 117 - 134

Textul creativ în care se introduc expresii și cuvinte de sprijin
Personaje preferate
Fișă de lectură
Formarea capacității de lectură
Alcătuirea de propoziții
Dialogul
Idei principale
Recapitulare
Evaluare finală

Formarea capacității de lectură

Textul. Titlul. Autorul

Cartea. Elementele componente ale unei cărți

Comunicarea orală și scrisă

Alcătuirea de propoziții

Textul literar narativ

Scrierea corectă a cuvintelor „i-a”/ „ia”

Așezarea textului în pagină

Povestirea orală după imagini

I Citește textul:

Ore și ore de literatură...

de Mircea Sântimbreanu

Am putea oare despărți o singură clipă limba de literatura română? Studiul limbii române de studiul literaturii? Indiscutabil, nu! Nu e momentul acum să discutăm toate funcțiile literaturii. Ne vom mărgini la unele aspecte ce vă sunt mai apropiate și cad sub controlul vostru nemijlocit. De pildă, problema vocabularului. N-ați observat că elevii care citesc mult, obișnuijii bibliotecii școlare, se exprimă mai frumos? Fraza lor e mai bogată, mai colorată, expresia mai nuanțată, gândul perfect reliefat. Câtă deosebire între ei și cei care își restrâng interesul doar la paginile manualelor! Ei își exprimă gândurile simplist, mecanic, cum ar așeza niște pălării pe brațele unui cuiер... Veșnic la fel, sumar, mașinal, în propozitii gătuite, lipsite de viață. Ce le recomandă profesorul, orice profesor, acestor elevi?

Lectură literară. Rețeta este perfectă. Îngăduiți-mi însă, câteva recomandări suplimentare. A îngrijii volum după volum, a râsfoi tomurile ca un uragan nu înseamnă decât un record... nesemnificativ. Ce poate urmări, de fapt, acest Frunzărescu în cărțile ce i-au încăput în mâini? Acțiunea. Ce se întâmplă... îl auzi:

— Eu de la bibliotecă am citit toate cărțile! A, să-ți povestesc una formidabilă... Am uitat cum îi zice. Așa de vreo patru dește de groasă. E cu unul care pleacă nu mai țin minte unde, cu nu știu cine. Nu mai știu de ce... și pe drum se desparte de altul care era cu celălalt și să vezi incurcătură. Da' uite, a intrat tovarășul profesor. Tine minte unde am rămas. Ti-o povestesc mai departe după o oră.

Frunzărescu e încântat, dar, de fapt, n-are de ce să fie. O zi, două mai tîne minte eventual culoarea copertelor, apoi totul devine cenușiu. Ce i-a lipsit băiatului? Intimitatea cu cartea respectivă, răbdarea de a descoperi universul spiritual al cărții, de a-i gusta nemurăratele valori. Există pagini ale clasiciilor, indeosebi, adevărate modele de folosire creațoare a limbii, care merită să fie nu numai citite, recitate și răscitite, ci studiate.

...Frunzărescu nu-și poate da seama de acest lucru. El poposește la fel de vesel sau nepăsător peste tot, intocmai ca un fluture care se odihnește la fel de bine pe o floare sau pe un ghimpe. S-ar mira astăzi că cei mai mulți dintre voi citese o carte de literatură cu... creionul în mână, că, citind voi învățați (...) alegeți firele de aur din tezătura cărții. Pe nesimțite, prin forță sensibilității voastre, cărțile vor deveni propriul vostru tezaur. Și, oricărat veți risipi din el, nu se va epuiza niciodată, căci voi înșivă veți fi în curând în stare să făuriți din ce în ce mai bine veșmântul aurit al gândirii voastre.

Merită acest efort? Când dăți răspunsul, gândiți-vă cum povestește, dar și cum scrie... Frunzărescu. O fi căzut sub ochii lui vreodată pasajul următor: „Căci nu este alta și mai frumoasă și mai de folos în viața omului zăbavă decât cititul cărților” (...)

2 Caută în dicționar sensul cuvintelor:

- indiscutabil: _____
- a (se) mărgini: _____
- nemijlocit: _____
- simplist: _____
- frază: _____
- sumar: _____
- mașinal: _____
- clasici: _____
- tezaur: _____
- gătuit: _____
- a (se) epuiza: _____
- făurit: _____
- veșmânt: _____
- zăbavă: _____

3 Unește cuvintele cu sens asemănător:

gătuite	●	• volum
a îngădui	●	• sfat
recomandare	●	• a permite
tom	●	• sugrumate
tezaur	●	• haină
mecanic	●	• a (se) sfărși
a (se) epuiza	●	• comoară
veșmânt	●	• automat

4 Găsește în text cuvinte cu înțeles opus pentru:

important #	dezamăgit #
dezinteres #	întrebare #
a distrugе #	săracă #
a strângе #	groaznic #

5 Completează enunțurile folosind cuvinte din text:

Elevii care citesc mult, bibliotecii școlare, se exprimă .
Fraza lor e mai , mai . Cei care își restrâng
doar la paginile își exprimă
simplist, . Profesorul le recomandă acestor
elevi .
Citind, voi . Pe nesimtite, prin
, cărțile propriul nostru .

6 Răspunde la întrebări:

a) Ce deosebire este între „obișnuinții bibliotecii școlare“ și cei care sunt interesanți doar de manual?

b) Ce fel de cititor este Frunzărescu?

c) Ce motiv de a se mira ar avea Frunzărescu?

7 Potrivește în schema de mai jos cuvintele:

titlu, număr pagină, nume autor, cuprins, conținut, editură, pagină de titlu.

3 Desparte în silabe următoarele cuvinte:

tocmai

marș

trămbiță

cavalerie

fiind

asalt

4 Serie întrebări potrivite conținutului textului, apoi formulează răspunsurile.

Cine _____ ?

Ce _____ ? Unde _____ ?

De ce _____ ? Când _____ ?

5 Transcrie cuvintele jupânesei.

6 Completează cu A (adevărat) sau F (fals):

Se dă propoziția:

„Madam Popescu mai sărută o dată dulce pe maiorașul.”

- Propoziția este formată din șase cuvinte.
- Al doilea cuvânt din propoziție nu se poate desparti în silabe.
- În propoziție se găsesc trei cuvinte monosilabice.
- Cuvântul „Popescu” este alcătuit din două silabe.

7 Completează tabelul folosind cuvinte din text.

o silabă	două silabe	trei silabe	patru sau mai multe silabe

8 Descoperă în text și transcrie cuvintele care respectă schemele de mai jos:

(V = vocală; C = consoană)

CV

CVC

CVCV

VCCVC

9 Scrie cuvinte după următoarele scheme:

VV

VVC

CVCV

CVCCVV

10 Scrie întrebările corespunzătoare pentru răspunsurile de mai jos:

a)

Băiatul se numea Ionuț.

b)

Maiorul nu cântă cu trâmbița.

c)

Jupâneasa aduce dulceață și cafele.

8 Selectează din text adjectivele potrivite substantivelor:

- a) clipă;
- b) potop ;
- c) fulgi și ;
- d) drumurile ;
- e) dimineată;
- f) măimile ;
- g) bucurie ;
- h) lozul ,

9 Găsește alte adjective potrivite substantivelor:

- a) fulgi , , , , , , , ,
- b) drum , , , , , , , ,
- c) bucurie , , , , , , , ,
- d) dimineată , , , , , , , ,

10 Transformă substantivele în adjective, după model:

ninsoare **z** ninsă; zăpadă **z** inzăpezit; curaj **z** curajos; promisiune **z** promițător.

urmă z	
zi z	
inima z	
cap z	

minune z	
stelc z	
bucurie z	
gălăgie z	

11 Analizează părțile de vorbire subliniate în propoziția de mai jos.

„Peste urmele lor se cernea alt strat moale și proaspăt de ninsoare.“

12 Identifică adjectivele, apoi substantivele pe care acestea le însotesc, din enunțul de mai jos. Precizează genul și numărul lor, completând diagramele.

Se aflau oameni tineri și bătrâni, lucrători, cucoane în blănuri, ofițeri în uniforme, pensionari ogărjiți și mătuși gârbove, care nu mai scosesește nasul din vizuinele lor cu săptămânile.

13 Completează după model:

nor cenușiu \rightarrow cenușul nor \rightarrow nori cenușii \rightarrow cenușiii nori;

stea argintie \rightarrow argintia stea \rightarrow stele argintii \rightarrow argintile stele.

trecător zglobiu

mănușă portocalie

\rightarrow
 \rightarrow
 \rightarrow

\rightarrow
 \rightarrow
 \rightarrow

14 Scrie enunțuri în care adjecțivul „pufoși” să fie așezat:

a) după substantiv;

b) înaintea substantivului.

18 Formulează două propoziții în care cuvântul „a cerne“ să aibă sensuri diferite.

19 Scrie în dreptul fiecărei bule de dialog ceea ce îți imaginezi că ar fi putut spune fiecare personaj:

1 Citește textul:**Pomul de Crăciun***după Ioan Alexandru Brătescu-Voinești*

La curtea caselor lui Conu Mișu e zarvă mare. Pe porțile deschise larg nu mai conținesc sănii încărcate cu musafiri. La pomul de Crăciun au fost poftiți copiii tuturor prietenilor. În mijlocul salonului încăpător e aşezat bradul impodobit. Își ia ochii! Cucoanele se învârtesc de colo până colo rânduind lucrurile la locul lor. Copiii nerăbdători așteaptă în odaia alăturată semnalul când vor putea intra.

Să aștepte, că nu e gata încă! Mai sunt de așezat jucările pe măsuță din jurul bradului și de pus pe pachetele cu jucării căte o carte de vizită cu numele copilului căruia i se cunvine. Nici Conu Mișu nu a sosit încă de la club cu bărbătii, ca să se bucure de veselia copiilor.

Se aud sănii venind din târg. Conu Mișu râde cu poftă. Acum poate începe sărbătoarea.

E noapte. Pe ferestre ies valuri de lumină. Salonul s-a umplut de lume.

— Aaa! Ce frumos! Ce frumos! s-au minunat musafirii.

— Cum sclicește beteala! Uite și lumânările aprinse! Și ce de jucării! au strigat copiii.

O mulțime de copii năvălesc printre jucării: trămbițe, tobe, păpușă, iepurași albi, mici și drăguși. Sunt clipe de extaz. Ochii părintilor s-au umezit de emoție.

Acum cucoanele aşază copiii în semicerc. Se face o liniste desăvîrșită. Cucoana Zoe, gazda, deschide pianul și se aşază ca să-i acompanieze pe copii. Se aude colindul:

„O, brad frumos! O, brad frumos!”

Vocabular:

zarvă = gălăgie, hărmălaie, tărăboi;

extaz = încântare.

FB ★★★ **B** ★★ **S** ★

2 Transcrie fragmentul care este în strânsă legătură cu imaginea următoare:

FB ★★★ **B** ★★ **S** ★

- 3** Identifică adjecțiile din primele două enunțuri ale textului „Pomul de Crăciun”, apoi precizează genul și numărul lor:

FB ★★★ B ★★ S ★

- 4** Schimbă poziția adjecтивului față de substantiv:

„Copiii nerăbdători așteaptă în odaia alăturată semnalul când vor putea intra.”
„Se face o liniște desăvârșită.”

- 5** Scrie în dreptul fiecărei buli de dialog ceea ce îți imaginezi că ar fi putut spune personajele, folosind și trei insușiri în cadrul enunțurilor:

FB ★★★ B ★★ S ★

FB ★★★ B ★★ S ★

- 6** Aleătuieste un enunț în care să folosești substantivul „emoție”. Transformă apoi acest substantiv într-un adjeciv și formulază un alt enunț.

FB ★★★ B ★★ S ★

9 Precizează ce parte de vorbire reprezintă cuvintele subliniate, dar și genul și numărul acestora:

Peste râuri pod să puie,
Fără lemn, fără cuie,
Fără nici un pic de fier:

Iarna-i mester îscusit,
Că pe deal și pe câmpie
Tese-o pânză argintie.

10 Completează enunțurile cu părți de vorbire care să exprime ceea ce este specificat în paranteză:

Iarna, prietena (insușire) _____ a copiilor a mai adus o ultimă (fenomen al naturii) _____.

(Obiect) _____ alunecă pe derdelușul (insușire) _____.

Florile (insușire) _____ de la geamuri par niște podoabe de Crăciun.

(Ființă) _____ își făcu un bulgăre de zăpadă și mușcă din el.

11 Găsește sensurile cuvintelor subliniate:

Nășa gătește mireasa cu voal și coroniță.

• partea unde se leagă foile cărții

Bunica gătește cele mai delicioase sarmale.

• prepară mâncare

Vladimir mănâncă mărul pînă la cotor.

• împodobește

Pe cotorul cărții este scris numele acesteia.

• mijloc tare

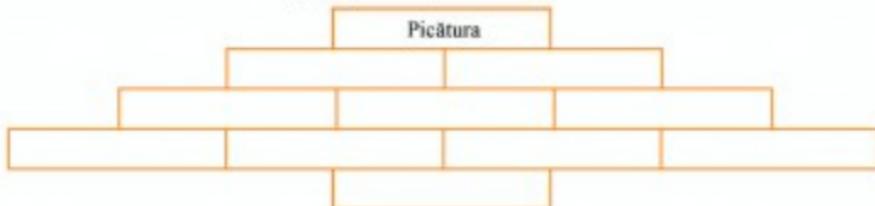
Să reținem!

Există cuvinte care au aceeași formă, dar înțelesul poate fi diferit, în funcție de conținutul propoziției, de context.

9 Completează cîntetul, respectînd următoarele reguli:

- versul 1 – un substantiv (subiectul): Picătura;
versul 2 – două adjective (insușirile subiectului);
versul 3 – trei cuvinte terminate în „ind” sau „ând”;
versul 4 – patru substantive care exprimă ceea ce simți față de subiect;
versul 5 – un cuvânt care arată principala insușire a subiectului.

10 Transcrie din text căte o propoziție la sfîrșitul căreia să se afle următoarele semne de punctuație:

punct, semnul întrebării, semnul exclamării.

11 Explică folosirea semnelor de punctuație din enunțurile de mai jos.

- a) „— Ce frumos e totul în jurul meu!”
- b) „— Dar cine ești tu?”
- c) „Greierii, cobzarii, vin să-mi cânte arii-mii.”